

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Maikermi

Megjelenik minden csütörtökön.

Kilenczedik évfolyam.	11. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1911. márczius 16.
Előfizetési ára: községe-nek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.	Dr. Keith Ferencz	várm. tb. főjegyző.	Kiadja: Becsek D. Fix könyvnyomdája Székelyudvarhely. Arpád-utca 3 szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

70.

M. kir. Földmivelésügyi miniszter.

Sz. 5400—VI—1.

Valamennyi vármegye alispánjának és Fiume kivételével valamennyi törvényhatósági j. város polgármesterének.

Az 1900. XVI. t.-cz. 8. §-a alapján minden munkaadó köteles a szolgálatában álló minden egyes gazdasági (külső) cseléd után az országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegély pénztár javára a község; (városi) pénztárba evenként előre 120 fillért befizetni.

Ezen hozzájárulási díj a 14100—1905. eln. sz. a. kelt itteni rendelet 18. §-a alapján minden év április hó 1-én esedékes. Ha azonban a munkaadó cselédeinek személyében vagy létszámában — az általános összeírás foganatosítása után — változás áll be, akkor a változás az új cseléd szolgálatába lépésétől számított 15 napon belül a községi előjárásnak (városi adóhivatalnak) szóval vagy írásban bejelentendő és a hozzájárulási díj ezen bejelentés alkalmával (tehát április hó 1-e előtt is) azonnal befizetendő, a cselédek személyében beállott változás esetében azonban a díj természetesen csak akkor fizetendő meg, ha a munkaadó a 120 fillért a szolgálatból eltávozott cseléd után azon évre még nem fizette be.

Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegély pénztár igazgatósága a törvényben baleset esetiére biztosított segélyeket csak akkor köteles kiszolgáltatni, ha a balesetet szenvedett gazdasági cseléd a nevezett pénztárt megillető hozzájárulási díjak azon évi A. mintájú lajstromába szabályszerűen felvétellett és ha utána a 120 filléres hozzájárulási díj az esedékességkor, vagy utóbb ugyan, de ez esetben legalább 30 nappal a baleset előtt tényleg befizetett.

Ennélfogva úgy a hozzájárulás fizetésére kötelezett munkaadók, mint a szóban forgó díjtél

tel alá eső gazdasági cselédek érdekeinek megóvása céljából felkérem a Czimet, hogy a munkaadókat fentiekre megfelelő módon figyelmeztetni sziveskedjék.

Végül felkérem a Czimet, hogy jelen rendeletem közlése kapcsán az ezen díjak beszedésére kötelezett közegeket arra is figyelmeztetni sziveskedjék, hogy a hozzájárulási díjak 14100—1905. eln. sz. alatt kelt itteni rendelet 19. §-ában foglalt rendelkezés alapján a munkaadótól még akkor is okvetlenül átveendő, ha az összeírasi és kivetési lajstrom bármely okból nem áll rendelkezésre az előjárásnál (városi adóhivatalnál) sőt ugyanazon rendelet 18. §-a kötelességévé teszi a községeknek azt is, hogy a munkaadók a 120 filléres hozzájárulási díjaknak az esedékesség időpontjáig való befizetésére ismételtlen is felszólítsák.

Budapest, 1911. február 22.

A miniszter helyett:

Bartóky s. k.,
államtitkár.

Sz. 1544—911.

Községi előjárásoknak, Székelyudvarhely város tanácsának.

Az érdekelték értesítése, a hozzájárulási díjak befizetésének szorgalmazása — és a díjak beszedéséről való megfelelő gondoskodás végett közlöm

Székelyudvarhely, 1911. márczius hó 2.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

71.

Udvarhely vármegye alispánjától.

Sz. ad 468—1911.

Tárgy: Községi husvizsgálók kiképzetése.

Községi előjárásoknak.

A vármegyei hivatalos lap folyó évi 5. számában közölt, s fenti ügyre vonatkozó 9211—910.

sz. utasításom alapján márczius 5-ikéig egy községtől se érkezett be segélykérés. Föl kell tételzenem, hogy az előjáróságok figyelmét az illető utasítás elkerülte. Ismételen felhívom tehát az előjáróságokat, hogy a husvizsgálók kiképzéséhez szükséges vármegyei segélyezésért az említett utasításnak megfelelően folyamodjanak, s a folyamodások beadásának határidejét folyó évi április hó 5-ikéig ezennel meghosszabbítom.

Együttal figyelmeztetem az előjáróságokat, hogy husvizsgálók kiképzetésének az ügyét szorgalmasabban kezeljék, s a vármegyei hivatalos lap mult évi 35. számában 5812—910. sz. a. kiadott rendeletm szerint a képesített husvizsgáló beállításáról még a nyár bekövetkezte előtt gondoskodjanak. Ellenkező esetben ott, a hol a folyó évi augusztus hó 1-éig nem lesz kiképesített husvizsgáló, az előjáróságok az 5812—910. sz. rendeletben jelzett felelősségre vonást el nem kerülhetik.

Székelyudvarhely, 1911. márczius 7.

Alispán helyett:

Dr. Keith, tb. főjegyző.

72.

Emléket Liszt Ferencznek!

A Mester születésének százados évfordulója közeleg. Mire a természet ismét pihenni tér, bekövetkezik amaz évszáz telje, melynek első napján a Génusz leszállt egy kicsike, szerény hajlékba, hogy a lángész fegyverével övezve fel az alacsony sors gyermekét, felfegyverezze, hogy ne csak a maga érvényesülését vivja ki, elérve a siker oly magaslatát, a melyre szinte szédülve tekint fel bámulóinak serege, de azért is, hogy lángelke hatalmával hírnevet, dicsőséget szerezzen nemzetének s a győzelem pálmáját vivja ki számára a népek kulturális versenyében.

Ez avatja Liszt Ferenczet történelmünk kiváltságos alakjává: az ő diadala szerezte meg hazájának ama tiszta helyet a kulturnépek körében, melyhez az ő feltüntéig közel sem férhetett, az ő dicsősége tehát nem egyéni csupán, hanem osztályosai vagyunk annak mindannyian honfitársai.

S ez igazán nagy férfunak nincs e hazában méltó emléke!

*

A kis falucska, amelyben Liszt Ferencz született, a sopronmegyei Daborján községe, mely a közelmulban épült vasut révén a világforgalomba kapcsolódott s ennek utján zarándoklőhelyévé lesz azon számosoknak, akik rajongó tisztelettel hódolnak a Mester nagyságának, — eleddig sajnos, éppen kevés jelét mutatja jelentőségének.

A szülőház falába majd egy emberöltővel ezclőtt illesztett ugyan emléktáblát a soproni irodalmi és művészeti kör: de e tábla csak kevés-számu tisztelői lelkesedésének megnyilatkozása, holott nemzeti kötelesség volna éppen a szülőhelynek oly emlékművel való díszítése, amely

méltó legyen Liszt Ferenczhez, méltó e hazához; amely büszkén hirdesse annak dicsőségét, — művészi becsével örökké tanúsítsa emennek soha meg nem szünő hálás kegyeletét.

Mikor a Mester röviddel elhunyt előtt megismételte Daborjánban tett korábbi látogatásait, azt az ígéretet tette környezetének, hogy a falucska ósdi kised temploma helyett diszes Istenházaat állittat, de ez ígéretét be nem válthatta, mert megvalósítását közbejött halála lehetetlenné tette. Észmáját azonban magáéva tette maga a kis község és a tisztelettel alulírott emlékbizottság, czéljául tüzvén ki: diszes templomot emelni Daborjánban és benne művészi becsü emléket állítani a nagy zeneköltőnek, helyet készítve abban kihült tetemének is, amelynek hazahozatásán buzgólkodnunk ugyanazon érzés kell hogy serkentessen, melylyel oly számos, idegenben elhunyt nagyjainkat helyeztük az édes anyaföld méhőbe.

E templomot s ez emléket a nemzet filléreiből kell emelnünk, mert csak így lehet azzá, amivé azt tenni forró óhajtasunk.

Felbátorítva ama kitüntetéstől is, hogy bizottságunk védőségét Esterházy Miklós herczeg, diszelelnőségét gróf Zichy János kultuszminiszter és dr. Baán Endre főispán urak vállalták és Sopron vármegye törvényhatóságának egyhangu határozatától, melylyel eszménk megvalósításához erkölcsi és anyagi hozzájárulását kilátásba helyezte:

hazafias kegyelettel kérjük minden honfitársunkat: vállalja e nemes nemzeti tartozást, melyet Liszt Ferencz emlékének lerónunk kell;

vállalja most, amidőn a Mester születésének századik elhunytának negyedszázados évfordulója közeleg;

vállalja oly jó szívvvel, hogy remekművet alkothassunk, amely áhitatot, csodálatot, a felmagasztosulás érzetét keltsse föl a szemlélőben és világraszóló hirdetője legyen az egész nemzet hála elismerésének, bőkezű áldozatkészségének!

Egyesüljenek törvényhatóságaink, hatóságaink, egyesületeink, intézeteink, társadalunk minden rétegei e vallásos és kegyeletos czél szolgálatában!

*

Az adományokat kérjük a soproni takarékpénztárhoz juttatni; az adakozó neve és czime olvasható irását az teszi kívánatossá, hogy ez adatok a felfektetendő emlékkönyvbe — a 200 koronán felül adakozók neveit érczbe véssük — pontosan beirathassanak; minden adományt nyilvánosan nyugtázandunk.

Isten áldása legyen igyekvésünkön és mindazokon, akik annak sikerét előmozditják!

Hazafias üdvözléttel Liszt Ferencz emlékbizottság Daborjánban.

Blascheck Vilmos,
főszolgabíró, elnök.

Freiberger István,
bíró.

Prikoszanits János,
plebánus, elnök.

Steffanits Árpád,
jegyző.

Stacher József, Wolf Ferecz, Haider Andre,
tagok. pénztáros.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 1546—1911.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesteré-
a három járási főszolgabíróinak, valamennyi köz-
ségi és körjegyzőnek.

A gyűjtes megkísérlése és eredmény esetén
a begyűlt összegnek közvetlenül a fent közölt
cízme való eljuttatása céljából kiadom.

Székelyudvarhely, 1911. márczius 7.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

III. Általános jellegű, de további intéz- kedést nem igénylő rendeletek, értesíté- sek és más közlemények.

73.

19359—1911. B. M. számú körrendelet.
IV—c

Az anyakönyvi közvetlen felügyelő bizottsá-
gok által gyakorolt ellenőrzés hatályosabbá tétele.
(Valamennyi vármegyei alispánnak).

Az állami anyakönyvek feletti legfőbb felü-
gyeleti jogom helyszíni gyakorlásával megbízott
kiküldöttem jelentéséből s az általuk a vizsgálá-
tok során felvett jegyzőkönyvekből azt tapasztal-
tam, hogy az anyakönyvi közvetlen felügyelő ha-
tóságok az A. T. 14. § a szerint tisztókben álló
felügyeleti és ellenőrzési kötelességüket nem mindig
és nem mindenütt gyakorolják a kellő erélylyel
és buzgalommal. Nevezetesen, hogy a község
jegyzői ügykezelés rendes helyszíni vizsgálata alk-
almával az anyakönyvek és az anyakönyvi ügy-
vitel megvizsgálására az A. U. 34. §-ában adott
utasítás ellenére a kellő részletességgel nem ter-
jeszkednek ki, s hogy az anyakönyvi másodpél-
dányok átvizsgálását nem teljesítik azzal a beható
gondossággal, a melyet e részben az A. U. 73.
§-a megkövetel.

Mínthogy az állami anyakönyvekhez kapcsolo-
dó fontos érdekek az anyakönyvezés állandó
és beható ellenőrzését elengedhetetlenül megköve-
telik; mínthogy továbbá kiküldöttemnek felügye-
leti jogkörükben a helyszínén tett érdembe vágó
intézkedései csak úgy érhetik el a kívánt ered-
ményt, ha ezen intézkedéseknek végrehajtása kellő
időben és módon szintén ellenőriztetik; végül
mínthogy a helyszíni vizsgálattal megbízott kikül-
döttem létszámának leszállítása következtében egy-
egy kiküldöttre a vizsgálat teljesítésénél ezentul
jelentékenyen megnagyobbodott feladat vár, s ki-
küldöttem az egyes kerületek megvizsgálásánál
rendelkezésükre álló időt mélyebbre ható szak-
szerű vizsgálatra csak az esetben fordíthatják,
ha őket a közvetlen felügyelő hatóságok az A.
U. már idézett 34. §-ában nevezetesen körülírt felü-
gyeleti teendők ellátásánál megfelelő támogatásban
részesítik; szigoruan meg kell követelnem, hogy
a közvetlen felügyelő hatóságok ellenőrzési köte-

lezettségeiket behatóan, alaposan és pontosan
teljesítsék.

A szóban forgó feladatok teljesítésére nyo-
matékosan utasítsa tehát alispán ur a közvetlen
felügyelő hatóságokat a hozzáadással, hogy
az e részben esetleg előforduló mulasztásokat szí-
goruan meg fogom torolni.

Egyuttal pedig elvárom, hogy alispán úr az
állami anyakönyvi közvetlen felügyelő hatóságok
ellenőrző működését szintén figyelemmel kísérsz az
A. U. 34. §-a alapján beterjesztett hiányjegyzékek
átvizsgálása alkalmából a mulasztások és szabály-
talanságok pótlása, valamint ezeknek megtorlása
íránt a szükséges intézkedéseket saját hatásköré-
ben megtegye.

Budapesten, 1911. évi február 16.

A miniszter helyett:

Jakabffy s. k.,
államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 1540—1911.

Elsőfoku anyakönyvi felügyelő hatóságoknak.
Megfelelő eljárásra való utasítással közlöm.
Székelyudvarhely, 1911. november 2.

Alispán helyett:

Dr. Paál főjegyző.

74.

92,842—1911. B. M. számú körrendelet.
VI.—a.

Weissenbech Antaltól a községek részéről
a szokásos segély megtagadása.

(Valamennyi törvényhatóság első tisztvise-
lőjének).

Vasvármegye alispánjának 11,282—1910. sz.
felterjesztése szerint Weissenbech Antal lékai ille-
tőségű, foglalkozás nélküli egyén illetőségi köz-
sége terhére segélyeket szokott kérni.

Felhivom ennélfogva Czimet, utasítsa a ha-
tósága alá tartozó községi előljáróságokat, hogy
nevezettől a segélyezést tagadják meg.

Budapesten, 1911. évi február 14.

A miniszter meghagyásából:

Jaloviczky s. k.,
miniszteri tanácsos.

75.

M. kir. földmivélsügyi miniszter.

42—B. V. szám.

Valamennyi törvényhatóságnak.

Az 1885. évi XXIII. t.-cz. alapján tartott viz-
jogi engedélyezési, felülvizsgálati és vízrendőri
tárgyalások alkalmával érdembe hozott hatósági
szakértői eljárási díjaknak, valamint a közigazga-

tási helyszíni bejárásokon a földmivvelésügyi m. kir. miniszterium képviselőiben részt vett kiküldöttek utiköltségei és napidijai fejében a hatóságokat, társulatokat, magánosokat terhelő térítményeknek nyilvántartása és befizetési körüli eljárás tárgyában. A volt földmivvelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által 1886 márczius hó 30-án 17202—1886 sz. a. a kulturmérnöki hivatalok szervezete tárgyában kiadott körrendelet 8. §-ának harmadik bekezdésében, valamint az 523—897. sz. a. valamennyi törvényhatóságához intézett földmivvelésügyi m. kir. miniszteri körrendelet első bekezdésében foglaltakat hatályon kívül helyezem és a következőket rendelem.

1. Ezen körrendelet vételétől kezdődőleg a vizjogi engedélyezési ügyekben a m. kir. kultur vagy folyammérnöki hivatali kiküldötteknek hatósági szakértői minőségben való közreműködéséért tárczámat megillető átalányösszegek az engedélyért folyamodótól minden esetben még a tárgyalás előtt szedendők be, a beszedett összegek pedig az illetékes (az ügyben közreműködött) m. kir. kultur — vagy folyammérnöki hivatalhoz küldendők meg.

2. Vízrendőri kihágási ügyekben, továbbá a vizügyi adminisztrációt érintő és szakközegeim részvételével lebonyolítandó más oly ügyekben, amelyekben a marasztalandó fél, illetőleg az érdekeltiség csak az eljárás folyamán állapíttatik meg, a hatósági szakértői eljárási díjak az eddigi gyakorlat szerint az eljárás jogerős befejezése után lesznek beszendők, illetőleg behajtandók.

Az ilyen ügyekben beszedett, illetőleg behajtott hatósági szakértői eljárási díjak szintén az illetékes (az ügyben közreműködött) m. kir. kultur vagy folyammérnöki hivatalhoz lesznek beküldendők. Az összeg beküldésével egyidejűleg megküldendő a közreműködő m. kir. kultur vagy folyammérnöki hivatal által annak idején — az eljárásnál — benyújtott ellennyugta is.

Ezeknek az ügyeknek tárgyalásánál különös gond fordítandó arra is, hogy a közreműködő m. kir. kultur, vagy folyammérnöki hivatal által felszámított hatósági szakértői eljárási díjak a hozandó határozatban mindenkor szabatosan megálapíttassanak, hogy azok a határozat jogerőre emelkedése után késedelem nélkül behajthatók legyenek.

3. Az ezen körrendelet vételétől felmerült és a közigazgatási hatóságok által már behajtott vagy még ezután behajtandó hatósági szakértői eljárási díjak ezen rendeletem vételétől kezdve szintén az illetékes (az ügyben közreműködött) m. kir. kulturmérnöki vagy folyammérnöki hivatalhoz tehát nem a m. kir. adóhivatalba, vagy állampénztárba lesznek beküldendők. Az összegekkel egyidejűleg minden esetben beküldendő a közreműködő hivatal által annak idején kiállított és a tárgyalási jegyzőkönyvhöz csatolt ellennyugta is.

4. Amennyiben a fentebbi 1—3. pontban körülírt hatósági szakértői eljárási díjak az illetékes (az ügyben közreműködött) hivatalnak postautalványon, vagy postatakarékpénztári csekkel

küldetnek meg, a postautalványon vagy postatakarékpénztári csekk szelvényein mindenkor világosan megjelölendő az, hogy a megküldött összeg milyen ügyben, mikor és milyen számú határozat folytán megtartott eljárásból folyólag szedetett be. Ilyen esetekben a 2. és 3. pontban megjelölt ellennyugták, egyidejűleg feladandó levélben szintén megküldendők.

5. Az előző pontokban foglaltak szerint a hatósági, szakértői eljárási díjak kivétel nélkül az illetékes (az ügyben közreműködött) m. kir. kulturmérnöki vagy folyammérnöki hivatalnak lesznek a közigazgatási hatóságok által beküldendők és a nem a m. kir. adóhivatalba, vagy állampénztárba, az elszámolás és a nyilvántartások pontosága érdekében különös gondot fordítanak a közigazgatási hatóságok arra, hogy az érdekelt (fizetésre kötelezett) felek a hatósági szakértői eljárási díjakat minden esetben az eljáró közigazgatási hatósághoz küldjék be, vagyis hogy a felek közvetlenül sem a m. kir. adóhivatalnál, vagy állampénztárnál, sem a m. kir. kultur vagy folyammérnöki hivatalnál ne teljesítsenek befizetéseket Erre az érdekeltnek kellően figyelmeztetendők.

6. Tudomás vétel és tájékozás végett ide mellékelten megküldöm a törvényhatóságnak a fenhatóságom alá tartozó vizügyi hivatalokhoz egy idejűleg és fenti szám alatt intézett körrendeletet azzal, hogy közegeit megfelelő eljárás követésére utasítsa

Budapest, 1911. január 31.

Gróf Serényi.

42—B. V. 1911. körrendelet.

Sz. 1435—911.

Székelyudvarhely rendezett tanácsú város polgármesterének, a három járási főszolgabirónak, valamint községi és körjegyzőnek.

A földmivvelésügyi miniszter úr hozzám címzett fenti rendeletét tudomás és az ahhoz képest esetről-esetre való eljárás végett kiadom.

Székelyudvarhelyen, 1911. márczius 8

Alispán helyett:

Dr. Paál főjegyző.

76.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Sz. 311—VII. A.

Valamennyi magyarországi másodfoku iparhatóságnak.

A gőzekével mások részére való szántás az országban egyre jobban terjedvén, a jog egyöntetű alkalmazásának biztosítása érdekében a földmivvelésügyi miniszter ural egyetértőleg mihez tartás és az elsőfoku iparhatóságokkal leendő közlés végett a következőkről értesitem a II. foku iparhatóságot.

Azok kik mezei gazdasággal egyáltalán nem

vagy csak csekély terjedelmű gazdassággal bírnak és azzal foglalkoznak, hogy gözekével kizárólag, vagy túlnyomólag mások földjét pénzért, vagy egyéb ellenszolgáltatásért keresetszerűleg szántják, bár ez a foglalkozás a munka természeténél fogva a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatban áll, iparosoknak tekintendők, miért is velük, valamint szakképzettséggel bíró alkalmazottaikkal, ugymin a gépészekkel és fűtőkkel szemben az 1884 évi XVII. törvényczikk rendelkezései alkalmazandók.

Félreértések elkerülése végett szükségesnek tartom egyuttal megjegyezni, hogy az 1884: évi XVII. törvényczikk 183. §-a a) pontjának értelmében azok a gözeke tulajdonosgazdák, a kik túlnyomólag saját gazdaságukban használják a göz-ekét, valamint azok a gözkezesövetkezetek, a melyek gözkejüket túlnyomó részben a szövethazeti tagok földjeinek szántására használják és csak akkor, ha felesleges idővel rendelkeznek, mintegy kisegítésképen végeznek más gazdaságokban bérszántásokat, az általuk időnként végzett ezen kivételes bérszántások esetén sem kötelesek igazolványt váltani.

Budapest, 1911. február 24.

A miniszter helyett:

Kálmán s. k.,
államtitkár.

Sz. 1709—911.

Elsőfoku iparhatóságoknak.

Tudomás végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1911. márczius 6.

Alispán helyett:

Dr. Paál főjegyző.

77.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

Sz. 88089—1. A—1.

(Az 1910. évi erdősítési jutalmak kiosztása ügyében.)

Ertesitem a Czimet, hogy a kopárterületeken 1905-ben önként teljesített erdősítésekért az 1905. év 25990. sz. a. kibocsátott hirdetményben kiított pályajutalmak közül:

1. az I. rendű első nagy jutalmat (1000 koronát) 3.000 k. holdnyi erdősítésért a szebenvármegyei Tiliska községnek;

2. az I. rendű második nagy jutalmat (1000 koronát) 4.000 k. holdnyi erdősítésért az alsófehérvármegyei Verespatak községnek;

3. a II. rendű első nagy jutalmat (800 koronát) a csikvármegyei magánjavakon Gyergyóötlyes és Gyergyóholló községek határában létesített 16500 holdnyi erdősítésért a csikvármegyei magánjavak kezelő igazgatónácsnak;

4. a II. rendű második nagy jutalmat (800 koronát) 27.12 k. hold erdősítésért a nagyküklővármegyei Oláhtyukos községnek;

5. a III. rendű első nagy jutalmat (600 koronát) 29.02 k. hold erdősítésért a brassóvármegyei Apácza községnek;

6. a III. rendű második nagy jutalmat (600 koronát) 35.00 k. hold erdősítésért a szebenvármegyei Guraró községnek;

7. az I. rendű első elismerő jutalmat (500 koronát) 15.00 k. hold erdősítésért Abrudbánya r. t. városnak;

8. az I. rendű második elismerő jutalmat (500 koronát) a hontvármegyei Mere község határában létesített 15.00 k. hold erdősítésért Krupecz István alsófegyverneki evang. esperesnek ítélem oda, még pedig a 8. pont alatt megnevezett birtokos kivételével, ki az erdősítést maga vezette, valamennyinél, azzal a kikötéssel, hogy a jutalmak 2—3-ad része az erdősítés költségeit viselő birtokost, 1—3-ad része pedig az erdősítést teljesítő erdőtisztet, illetve a 2. és 3. t. alatt felsorolt erdősítésnél az erdősítést foganatosító erdőtiszteket illeti.

Ezenkívül kikötöm, hogy a 6. pont alatt felsorolt Guraró község által létesített erdősítésért odaitélt 600 koronás pénzjutalom csakis abban az esetben lesz 2—3-ad részben jutalmazott községnek, 1—3-ad részben az erdősítést teljesítő erdőtiszteket kifizethető, ha a község ezen pályadíjjal jutalmazott erdősítés hézagait az 1911. év tavaszán teljesen ki fogja pótolni s ennek megtörténtét a kir. erdőfelügyelő is igazolja. A versenyben szintén résztvevő nagybirtokosoknak és pedig Eszterházy Miklós herczegnek a zalavármegyei Diszel község határában létesített 200 k. holdnyi erdősítésért, továbbá Eszterházy Miklós Mórícz grófnak a komáromvármegyei Aszár község határában létesített 16.00 k. holdnyi erdősítésért elismerésképen egy művészi kivitelű festményt és bronzszobrot, illetve egy bronzszobrot ítélem oda.

Egyuttal intézkedtem az iránt is, hogy az erdőtisztek és más erdészeti alkalmazottak, akik az említett erdősítések létesítésénél tevékeny munkásságot fejtettek ki, amennyiben az odaitélt erdősítési jutalmakból nem részesednek, külön megjutalmaztassanak.

Nevezetesen Balázs Béla uradalmi erdőfelügyelőt 500 korona, Balogh Boldizsár uradalmi főerdész 300 korona, Horváth Ferencz vármegyei főerdőört 120 korona, György Alajos vármegyei erdőört, Molnár István ker. erdőört, Gatviu Jakab, Bratu János, Ambrus József és Magos Dániel ker. erdőöröket egyenkint 100—100 korona, Weisz Gyula uradalmi alerdész 140 korona, Tömböly Elek uradalmi főerdőört 120 korona, Csiby Lajos és Krusit Emil erdőszolgákat egyenkint 80—80 korona jutalomban részesítettem.

Toflán György Oláhtyukos jegyzőjének, továbbá id. Flock Gyula Abrudbánya r. t. város gazdájának az erdősítések létesítése érdekében kifejtett dicséretes buzgalmukért az illető vármegyék főispánja fogja elismerésemet kifejezni.

Ezekhez képest ugyanezen ügyszám alatt egyidejűleg utasítottam az illetékes m. kir. adóhivatalokat, hogy a 8. pont alatt odaitélt jutalomdí-

jat egész összegében, az 1—7. pontok alatt adományozott jutalomdíjaknak pedig 2—3 részét a versenyző erdőbirtokosoknak és az utobbiakból visszamaradó 1—3 részét az erdősitést teljesítő erdőliszteknek s végül az erdősitések körül érdemet szerzett kezelőiszteknek és altiszteknek adományozott pénzjutalmakat a fentebb névszerint felsorolt egyéneknek az illetékes kir. erdőfelügyelőségek által láttamozott szabályszerű nyugtáakra fizessék ki, megjegyezvén, hogy az állami kezelés alá tartozó erdősitésekkel jutalmat nyert birtokosok és ezek alkalmazottainak nyugtáját megelőzőleg még az állami kezelést teljesítő m. kir. járási erdőgondnoknak is láttamoznia kell.

Felhivom tehát azokat az erdészeti bizottságokat, amelyek ebben az ügyben illetékesek, hogy intézkedéseimről az érdekelteket azonnal értesítsék, továbbá, hogy ugy a pénzjutalommal, mint emléktárgyakkal kitüntetett erdőbirtokosokat figyelmeztesse, hogy beerdősített területeik az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2-ik és 165-ik szakaszai értelmében mint erdők lesznek kezelendők és fenntartandók.

Ennek megfelelően a szóban levő erdősitések törzskönyvi előjegyzése iránt, amennyiben ez eddig meg nem történt volna, szabályszerű javaslatát sürgősen tegye meg.

Budapest, 1910. évi december 19.

A miniszter helyett:

Bartóky s. k.,
államtitkár.

Sz. 3497—1910. keb.

Végzés.

Fenti miniszteri leiratot az erdőbirtokosok buzdításaképen a vármegye hivatalos lapjában leendő közzététele céljából közlöm.

Udvarhelyvármegye közigazgatási erdészeti bizottságától.

Székelyudvarhely, 1911. február hó 25.

Sebesi, elnök.

annak legalább egy részét megkeressék. E cél elérése érdekében Budapest, Miskolczon, Szombathelyen, Szegeden, Temesvárott, Kolozsvárott internátussal egybekötött képző és foglalkozó intézeteket tart fenn. Az iskolai oktatásban nem részesült vakok elemi kiképzése céljából fenntartja a budapesti foglalkoztatóval kapcsolatosan az ifju vakok iskoláját, a szegedi foglalkoztatóval kapcsolatosan az ifju vakok szegedi intézetét, valamint támogatja az ifju vakok szombathelyi intézetét is. A vak zenészek érdekeinek felkarolására fenntartja Budapestben a vakok Betegsegélyző Társaságát, valamint a munkaképtelen vakok gyámoltására az újpesti menházat.

Nincs vármegye, sőt alig van község is, hanem az Egyesületnek gyámoltja ne volna és már a gyámoltak százai áldják a pillanatot, melyben valamely intézetük küszöbét átlépheték és a lelket, testet pusztító semmittevésből kiragadva, a koldusbottól megmentve, visszaadattak a dolgozó emberiségnek.

A kormány és Budapest székesfővárosa szerény mérvű támogatása mellett az egylet a társadalmi jótékonyaságra, nemes emberbarátok kegyadományaira van utalva. — Fájdalom az adományok nem érkeznek oly mértékben, mint azt a legszebb emberbaráti ügy megérdemelné. Pedig a kérvényezők száma még sokkal nagyobb, mint a már felvettek.

Az egyesület ennél fogva azt óhajtaná, hogy egyes községek is az alapító, vagy rendes tagok sorába belépjenek. Alapító tagok azok lehetnek, kik ötven koronától felfelé valamely összeget egyszer s mindenkorra lefizetnek. Rendes tagok kik évi négy vagy több korona fizetésére kötelezik magukat.

Mindezeket azzal a megjegyzéssel közlöm, hogy az országos Egylet gonknoksága Budapest, VII. ker. Hungária-körút 16. sz. alatt van. — Az esetleges tudakozódások vagy egyéb értesítések legzélszerűbben közvetlenül ideintézendők.

Székelyudvarhely, 1911. márczius 8.

Alispán helyett:

Dr. Paál főjegyző.

78.

Udvarhely vármegye alispánjától.

Sz. 1103—1911.

Tárgy: A vakokat gyámolító egyesület működésének támogatása és az egyesületbe tagként való belépés.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, valamennyi községi és körjegyzőnek és a községi előjáróságoknak.

A vakokat gyámolító országos egyesület működése általánosan ismeretes; vak embertársaink ipari és zenei képesítését és foglalkoztatását ismeri magasztos hivatásának, hogy így a sorsujtottak a haza és társadalom hasznos tagjaivá válván kezük munkája által kenyertiket, vagy

79.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Sz. 1783—1911.

Az »Ács Károly alapítvány« jutalomdíjainak kiosztása.

Községi előjáróságnak.

Az érdekeltek tudomására való juttatás végett közlöm, hogy az Ács Károly-féle cselédjutalomra pályázók közül f. évben a budapesti Székely egyesület következőket részesítette 40—40 korona jutalomban: Mátyás Mihályt Szentkeresztbányán, Kiss Józsefet Kecsetkifaludon, Vasas Ferenczet Székelyudvarhelyen, Deák Mihályt Gagyan, Molnár Mariskót Székelyudvarhelyen, Özv.

Pál Józsefnét Kápolnásfaluban és Elekes Rózát Székelyudvarhelyen.

Székelyudvarhelyen. 1911. márczius 8.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

V. Pályázatok, hivatalos hírdetések és körölvények.

Allati betegségek. *Ragadós száj- és körmofájás* megszűnt Erdőfüle, Csöb, Korond és Parajd községek hasított körmű állatállományában.

Pályázati hirdetés. (123—1911. szám.) Udvarhelyvármegye oklándi járásához tartozó Bardocz, Erdőfüle és Olasztelek községekből álló bardoczi körjegyzőségben lemondás folytán üreسدésbe jött körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Természetbeni lakás, mely áll: 3 szobából, előszobából, konyhából mellékhelyiségekből; továbbá udvar a rajtalevő épületekkel és konyhakerttel.
3. Irodahelyiség.
4. Irodaátalány 70 korona.
5. Levélhordói átalány 80 korona.
6. Körjegyzői szolgatartás 78 korona 86 fill.
7. Fűtés és világítási átalány 81 korona 14 fillér.
8. Útiátalány 160 kor. (cél, melyre adatik, képviselőtestületek által tárgyalás alatt).
9. Magánmunkálatok tarifa szerint.

Felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni akarják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában illetve az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában körülírt képesítésüket eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám *márczius 20-án* d. u. 4 óráig annál is inkább nyújtsák be, mert később érkező, vagy hiányosan felszerelt kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Oklándon, 1911. február hó 28-án. *Szabady* főszolgabíró.

Pályázati hirdetés. (14513—911. szám.) A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1911 év folyamán hat időszaki tanfolyam fog tartatni, a következő beosztás mellett:

Május hó 1—18-ig földmivesgazdák, május 24-től június 10-ig vasuti alkalmazottak, június 14-től 27-ig lelkészek, július 1-től 18-ig és július 26-tól augusztus 12-ig néptanítók, végre augusztus 15-től 28-ig nők számára.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy a résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák s a méhkaptárak és méhészeti segédeszközök készítését is megtanulják.

A tanfolyamok hallgatói azoknak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek, sőt a m. kir. államvasutak vonalain III-ad osztályu uti jegyük árának megtérítésére is igényt tarthatnak. A 7—16 vonalszakaszon túl lakók az utiköltség

megtérítés kedvezményeiben csak akkor részesülnek, ha a részükre felvételük esetén megküldendő féláru jegyváltásra jogosító igazolvány használat mellett utaznak.

Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhivatnak, hogy egy koronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérik, a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez czimezve, feleltettségük útján, a földmivesek és más foglalkozásuak pedig községük előljáróságának ajánlásával ellátva, legkésőbb egy hónappal az illető tanfolyam kezdete előtt nyújtsák be.

Előnyben részesülnek azok a folyamodók, a kik a tanfolyamra való felvételüket már előző években is kérték, de helyszüke miatt kérelmük figyelembe vehető nem volt.

Budapest, 1911. február 17. *M. kir. földmivelésügyi miniszter.*

Árverési hirdetés. Magyarzsákod község vadászterülete 1917. márczius 26-ig terjedő 6 évre évi 5 K kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen Magyarzsákod község házánál 1911. *márcz. 26-án* d. u. 2 órakor a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni. Árverési feltételek a k. birónál megtudhatók. A közs. előljáróság. Magyarzsákod, 1911. márcz. 10. *Szenti Károly* körjegyző, *Hege-dius János* k. biró.

Hirdetés. (399—911. sz.) Oroszhegy község vadászterülete egymásután következő hat évre 1911. évi *április 8-án* d. e. 9 órakor a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

Árverési feltételek:

1. Kikiáltási ár évi 20 K.
2. A bérleti idő 1911. évi május 1-én kezdődik és 1917. április 30-án végződik.
3. Árverezni szándékozó a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni tartoznak.
4. A szerződés és bélyegköltséget bérbevevő tartozik hordozni.
5. Köteles a bérlő a haszonbérleti összeget évenként és pedig az első évit az árverés napjától számított 15 nap alatt, minden következő részletet minden év május 1-én Oroszhegy község pénztárába egy összegben előre lefizetni; a mit ha nem tenne, a vadászati jog terhére és költségére újból fog elárvereztetni.
6. Képviselőtestület fentartja magának azt a jogot, hogy az árverezők közül azzal kösse meg a szerződést, a ki a bérösszegre nézve kellő biztosítékot nyújt.
7. Bérlő joga s egyéb kötelei az 1883. évi XX. t.-czikkben vannak felsorolva.

Oroszhegy, 1911. márcz. 11. *Balázs Lajos* jegyző, *Péter Balázs* k. biró.

Versenyárgyalási hirdetés. (183—911. szám.) A vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur f. évi február hó 4-én 108268—910. sz. rendeletével a bögözi állami iskola és mellékhéületek épi-

tését engedélyezvén, ezen építés biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik a fent jelzett munkálatokat elnyerni óhajtják, hogy a két munkanemre vonatkozó ajánlataikat **külön-külön** öt pecséttel lezárt borítékban, a székelyudvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatalnál 1911. évi április 11 én délelőtt 10 óráig nyujtsák be.

A borítékokon megjelölendő, hogy az abban foglalt ajánlat mely munkára vonatkozik.

Az ajánlathoz a kért munkabér 5%-ának megfelelő bánatpénz letételét igazoló adóhivatali nyugta csatolandó.

A versenytárgyalás az ajánlatok felbontásával — a fent megnevezett hivatalnál, az ajánlatok beadására kitűzött idő elteltével — fog megtartatni. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok felett a vallás- és közoktatásügyi Miniszter a »Közszállítási szabályzat« 25. §-ában megállapított határidőn belül dönt.

Az 1907. évi III. t.-cz. 13. és 14. §§-ai értelmében az ajánlattevő, amennyiben ajánlata elfogadtatnék, köteles a munka teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat az idézett törvényszakaszoknak megfelelően hazai gyárakból beszerezni és a munka teljesítéséhez hazai, első sorban magyar honos, műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. alkalmazni és ezen kötelezettség ellenőrzése céljából szükséges adatokat a munka ellenőrzésével megbízottnak rendelkezésére bocsátani.

Ezen kötelezettségek egyike, vagy másika alól való felmentést az 1907. évi III. t.-cz. 13. §-a értelmében csakis a kereskedelemügyi Miniszter ur adhat, azok bármelyikének áthágása esetén a kir. államépítészeti hivatalnak jogában áll — minden bírói beavatkozás nélkül — a szerződést felbontani és e mellett a munkát ajánlattevő kárára és veszélyére más módon biztosítani, vagy 20%-ot meg nem haladó kötbért kiszabni és a munka folytatását követelni.

A kiszabott kötbér a kereskedelmi és ipari alap javára esik.

Ezen kötelezettségek, vagy azok egyikének kijátszása esetén az 1907. évi III. t.-cz. 15. §-a értelmében jogában áll a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek vállalkozót a jogkörébe eső ipari szállítások és munkálatokból véglegesen, vagy meghatározott időre kizárni.

Mindazon ajánlattevők, akik ezen hivattalal eddig üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon ipar- és kereskedelmi kamara által igazoltatni, melyhez telepük szerint tartoznak.

A biztosíték, a részletes feltételekben meg-szabott arányban, az utofelülvizsgálat eredménye szerint fog visszaadatni.

A hivatal fenntartja magának, illetve a val-lás- és közoktatásügyi miniszter urnak, hogy a beérkezett ajánlatok között, az árakra való tekintet nélkül, szabadon választhasson.

Távirati ajánlat nem fogadtatik el.

Az ajánlat ivenként egy korona bélyeggel látandó el és abba világosan és határozottan be-veendő azon kijelentés, hogy ajánlattevő úgy a szerződést, mint az általános és részletes feltételeket ismeri, azokat kötelezőleg elfogadja.

Amennyiben több együttesen (mint társ-vállalkozók) tesznek ajánlatot, már az ajánlatban megnevezendő azon egyén, aki a munkát vezeti és aki felhatalmaztatik, hogy a munkát társai nevében vezeti és aki a folyósított járandóságokat felveheti.

Ha csak lehetséges, már az ajánlatban meg-nevezendő azok a hazai czégek, melyektől a szükséges anyagok stb. beszereztetnek. Amennyi-ben ez lehetséges nem volna a szerződés köte-sekor, vagy a munka megkezdésekor — ami 15. nappal a munka megkezdése előtt bejelentendő — tartozik vállalkozó 10% kötbér terhe mellett be-jelenteni azon hazai ipartelepeket stb., ahonnan szükségletét fedezendi

Ajánlati költségvetés a székelyudvarhelyi kir. építészeti hivatalnál ivenként 80 fillér ellenében, ajánlati minta pedig díjmentesen megszerezhető.

Az ajánlati egységárak úgy számmal, mint szóval a költségvetésbe bejegyzendők.

M. kir. államépítészeti hivatal. Székelyudvar-hely, 1911. márczius 7-én. *Szabolka Rezső*, kir. műszaki tanácsos.

Körjegyzői székhely áthelyezés. Udvarhely-vármegye alispánja a Kissolyos és Nagysolyos községekből álló körjegyzőség székhelyét ideiglenesen Nagysolyos községbe helyezte át.

Elveszett marhalevél. Székelyszáldobosi Bogdán Mihály vásárolt volt 1910. évi október hó 5-én vargyasi Triunfa Györgytől 1 db 1889-beli barna szőrű kancza lovat 1012 folyószámmal, 94967 törvényhatóság számmal, 695 átiró jegyző-könyvi számmal ellátott marhalevéllel. Ezen marhalevelet elvesztette, mely megsemmisítettnek mondatott ki. *Scabady*, főszolgabíró.

Körörvény. Pinkafő nagyközségben 1910. július 10 én egy magát Sélei Mártonnak nevező, körülbelül 14 évesnek látszó gyenge elméjű eskő-ros gyermek találatott, ki ideiglenesen a szom-bathelyi m. kir. állami gyermekmenhely kötelé-kébe utaltatott be.

Ezen gyermek illetőségének megállapitha-tása céljából megkeresem, hogy törvényhatósága területén a gyermek szülei után nyomoztatni, eredmény esetén az illetőségi adatokat beszerezni és ide megküldeni sziveskedjék. Nemleges érte-sítés mellőzendő. Szombathely, 1911. márczius 6. *Konkoly*, Vasvármegye alispánja.

Távolmaradt hadkötelesek az erzsébetvá-rosi sorozásról. 1. Vitzelár György 1880. évi grg. kath. Szász Todor és Vitzelár Juliska fia. 2. Stein-Frigyes 1881. évi ágost. h. Stein András és Reichler Sarolta fia. 3. Agoston Sándor 1882. évi róm. kath. Agoston József és Szabó Zsuzsa fia. 4. Hampu Péter 1883. grg. kath. Hampu Csika tör-vénytelen fia. 5. Zoltán Irimia 1884. grg. karh.

Zoltán Grona törvénytelen fia. 6. Szász Gábor 1884. ev. ref. Szász Béni és Dudás Róza fia. 7. Szász Albert 1884. ev. ref. Szász Katalin törvénytelen fia. 8. Timár József 1885. grg. kath. Timár Mária törvénytelen fia. 9. Csergezán János 1885. grg. kath. Csergezán János és Timár Mária törvényes fia. 10. Papp Kálmán ref. 1885. Papp Károly és Moldován Juli törvényes fia. 11. Moldován László 1885. grg. kath. Moldován László és Muten Mária törvényes fia. 12. Papp Márton 1885. örm. kath. Papp Mihály Schmith Katalin törvényes fia. 13. Hulki Péter 1885. grg. kath. Hulki Petrika és Anka törvényes fia. 14. Moldován György 1886. grg. kath. Moldován Vaszi és Nutzu Marika törvényes fia. 15. Aldean Juon 1886. grg. Aldea György és Vitzebár Savéta törvényes fia. 16. Gerst Reinhold Gottlieb 1886. róm. kath. Gerst és Roth Anna törvényes fia. 17. Kertész József református 1886. Kertész József és Török Mányi törvényes fia. 18. Boldizsár Ádám 1887. róm. kath. Boldizsár Ádám és Boldizsár Ferencz törvényes fia. 19. Károly Dénes 1887. róm. kath. Károly József és Szilágyi Ágnes törvényes fia. 20. Balázs Sándor 1887. ref. Balázs Bori törvénytelen fia. 21. Vleiku Aurél József 1887. gör. kath. Vleiku Todor és Szilasi Juliánna törvényes fia. 22. Blezsán Aurél 1887. gör. kath. Blezsán Ábrahám törvényes fia. 23. Brendus János gör. kel. 1887. Brendus József és Cseréan Jávela törvényes fia. 24. Tuli Constantin gör. kath. Tuli Veronika törvénytelen fia. 25. Dudás Mihály 1887. ref. Dudás Ferencz és Gálfi Julia törvényes fia. 26. Berdi Kálmán 1887. ref. Berdi László és Szász Sára törvényes fia.

Körözendő egyének. 114. — *Pap Péter*, a ki 1878. évben Tápiószágon született, róm. kath. vallásu napszámos, nős (neje Csomor Gizella) s

a ki utoljára Budapesten lakott, nyomozandó és feltalálása esetén lakóhelye a 6181—911 számra való hivatkozással Pest vármegye alispánjával (Budapest) közlendő.

115. — *Jenei Ernő* gyógyszerészsegéd, a ki utoljára Budapesten lakott, nyomozandó, feltalálása esetén a Nagyvárad város által neki előlegezett 18 korona segély tőle behajtandó s az összeg Nagyvárad város pénztárának megküldendő; a gyógydíj behajthatlansága esetén nevezett illetőségére nézve kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv az 1393—911. számra való hivatkozással Nagyvárad város tanácsának megküldendő.

116. — *Özv. Lédever Lipótné* Freifeld Szeréna, a ki 1869-ben Nagyváradon született és utoljára Budapesten lakott és a ki foglalkozására nézve ruhavarrónő, nyomozandó, feltalálása esetén a Nagyvárad város által neki előlegezett 8 korona segély tőle behajtandó s az összeg Nagyvárad város pénztárának a 885—911. tanácsi számra való hivatkozással megküldendő.

117. — *Kuczula (Lakatos) Katalin*, a ki állítólag 1880-ban Barsbesén született, Kuczula István, János és Anna nevű gyermekek anyja, nyomozandó és feltalálása esetén lakhelye az 1832—1911. számra való hivatkozással Barsvármegye alispánjával (Aranyosmarót) közlendő.

118. — *Twaruska Antalné* Schweinitz községi (Csehország) illetőségű 37 éves téglagyári munkásnő, a ki utoljára a komáromi téglagyárnál volt, nyomozandó, feltalálása esetén férje illetőségi viszonyaira és különösen arra nézve, hogy férjével hol kötött házasságot, kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 2183—911. számra való hivatkozással Komárom város polgármesterének megküldendő.

